

Wrocław, 13 września 2007 roku

WK.60/306/K-58/07

**Pani
Krystyna Niemiec
Kierownik Ośrodka
Pomocy Społecznej w Czarnym Borze**

**ul. XXX-Lecia PRL 18
58-379 Czarny Bór**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła w okresie od 16 lipca do 25 lipca 2007 roku kontrolę gospodarki finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Borze. Zakres badanych zagadnień oraz ustalenia przedstawiono w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Kierownika Ośrodka oraz Głównego specjalistę.

Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły przy realizacji następujących zagadnień.

W zakresie spraw organizacyjnych

Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Borze funkcjonujący od 30 października 2004 roku oraz jego zmiany nie zostały wprowadzone do stosowania przez Kierownika OPS oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy, co było niezgodne z ustaleniami § 10 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Borze z 21 września 2004 roku. Działania związane z przyjęciem Regulaminu Organizacyjnego w drodze zarządzenia zostały podjęte dopiero podczas wykonywania czynności kontrolnych w jednostce w dniu 23 lipca 2007 roku. Nie zostały zrealizowane postanowienia § 1 Regulaminu Organizacyjnego dotyczące zatrudnienia głównego księgowego w Ośrodku Pomocy Społecznej. Wiązało się to z faktem, iż osoba prowadząca sprawy księgowe w Ośrodku Pomocy Społecznej, a zatrudniona na stanowisku głównego specjalisty nie spełniała wymagań kwalifikacyjnych w zakresie wykształcenia do pełnienia funkcji głównego księgowego.

W zakresie księgowości

Nie dokonano aktualizacji Zakładowego Planu Kont – obowiązującego od 1 stycznia 2002 roku, w związku ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), co stanowiło niedopełnienie obowiązku przez kierownika jednostki wynikającego z art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.).

W jednostce nie prowadzono dziennika zawierającego chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, mimo obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 1 pkt 1

ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz zarządzenia nr 1/2005 z 1 stycznia 2005 roku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Borze w sprawie prowadzenia zasad rachunkowości.

Nie zapewniono automatycznej kontroli ciągłości zapisów księgowych. Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych za 2006 rok nie zawierały kolejno ponumerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej strony oraz sumy kolejnych stron w sposób ciągły w roku obrotowym, co pozostawało w sprzeczności z przepisami art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości. Zapisy księgowe nie zawierały danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, co było niezgodne z art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości oraz informacji określonych w art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości, tj. zrozumiałego tekstu, skrótu lub kodu operacji.

Stwierdzono przypadki, że dowody księgowe nie zawierały adnotacji stwierdzającej zakwalifikowanie dowodu do ujęcia w księgach przez wskazanie symboli kont księgi głównej, na których operacja gospodarcza wykazana w dowodach ma być ujęta, a także klasyfikacji budżetowej tej operacji. Do powyższego zobowiązywały przepisy art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Wydatkowano środki pieniężne na kwotę 852,05 zł, na podstawie dowodów źródłowych, które nie zostały sprawdzone pod względem rachunkowym, merytorycznym oraz zatwierdzone do wypłaty, co było niezgodne z treścią § 5 zarządzenia Nr 2/2002 Kierownika OPS z 1 stycznia 2002 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli wewnętrznej dowodów księgowych.

W zakresie wydatków na wynagrodzenia

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej nie opracowała tabeli miesięcznych stawek wynagrodzenia zasadniczego, z uwzględnieniem wartości jednego punktu ustalonego w 2005 roku przez Radę Gminy oraz najniższego wynagrodzenia, czym naruszyła przepisy § 3 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 roku w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2005 r. Nr 146, poz. 1222). Tabela miesięcznych stawek wynagrodzenia pracowników OPS została opracowana dopiero w trakcie kontroli.

Imienne karty wynagrodzeń pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej za 2006 rok zostały sporządzone nierzetelnie, ponieważ nie zawierały wszystkich składników wypłaconego wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą. W kartach wynagrodzeń nie ujęto dodatkowego wynagrodzenia za 2005 rok na łączną kwotę 9.977 zł, nagród w kwocie 3.500 zł oraz kwot wypłaconych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych – 2.208,80 zł. Stanowiło to naruszenie przepisów § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 28 maja 1996 roku w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz.U. z 1996 roku Nr 62, poz. 286 ze zm.). Skutkiem powyższego, w informacji o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za okres od 1.01.2006 do 31.12.2006 roku (PIT11/8B) nie zostały wykazane przychody pracowników Ośrodka w kwocie 2.208,80 zł wypłacone ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej w grudniu 2006 roku zostały wypłacone nagrody pieniężne w kwocie 3.500 zł. W aktach osobowych pracowników nie było dokumentów (pism) związanych z przyznaniem pracownikowi nagrody, co było niezgodne z treścią § 6 powołanego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 28 maja 1996 roku. ; W dniu 18 lipca 2007 roku akta osobowe pracowników zostały uzupełnione o pisma przyznające nagrody.

W Ośrodku Pomocy Społecznej nie prowadzono ewidencji kart czasu pracy pracownika, co naruszało przepisy § 8 pkt 1 powołanego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika.

W zakresie wydatków na świadczenia społeczne

Gmina Czarny Bór nie ustaliła sposobu, w jaki miałyby się odbywać sprawianie pogrzebu podopiecznych OPS i osób bezdomnych na jej terenie. Obowiązek taki wynika z przepisu art. 44 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 ze zm.).

Dyspozycją Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej, w dniu 2 marca 2006 roku na rachunek bankowy zakładu pogrzebowego PPHU „ARMI” w Boguszowie Gorce zostały przekazane środki pieniężne w kwocie 550 zł za wykonanie usługi w zakresie pochówku dziecka zmarłego w dniu 23 lutego 2006 roku, w sytuacji gdy w OPS nie zostały podjęte działania sprawdzające celem ustalenia, czy zostały spełnione przesłanki do pochówku dziecka ze środków Ośrodka Pomocy Społecznej oraz czy matka zmarłego dziecka lub jej rodzina były uprawnione do otrzymania zwrotu kosztów pogrzebu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Decyzją nr OPS 8121/21/2006 z 14 marca 2006 roku został przyznany zasiłek celowy - pogrzebowy Panu Dariuszowi F. Decyzja ta została wydana dwanaście dni po przekazaniu kwoty 550 zł na rachunek bankowy zakładu pogrzebowego PPHU „ARMI” w Boguszowie Gorce. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnym Borze nie dysponował dokumentem z którego by wynikało, że Pan Dariusz F. był ojcem zmarłego dziecka.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej nie dokonała zwrotu środków pieniężnych niewykorzystanych w 2005 roku na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, czym naruszyła przepisy art. 144 ust. 5 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), zgodnie z którymi dotacje celowe przyznane jst na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w części niewykorzystanej w danym roku, podlegają zwrotowi do budżetu państwa. Ponadto ze środków tych w dniu 29 grudnia 2005 roku został wypłacony zasiłek stały za styczeń 2006 roku sześciu świadczeniobiorcom w kwocie 1.226,23 zł, co stanowiło o pobraniu w 2005 roku dotacji w nadmiernej wysokości oraz wykorzystaniu jej niezgodnie z przeznaczeniem i zgodnie z art. 145 ust. 1 ustawy o finansach publicznych podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Ponadto ze środków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej przeznaczonych na wypłatę zasiłków pielęgnacyjnych w 2006 r. został częściowo sfinansowany zasiłek pogrzebowy w kwocie 144 zł, który należało wypłacić ze środków własnych gminy. Poniesiony wydatek został ujęty w dziale 852, rozdziale 85212 „Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna oraz składki na

ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, zamiast w dziale 852, rozdziale 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe” .

Świadczenia społeczne z tytułu zasiłku stałego, zasiłku okresowego i celowego w 2006 roku były wypłacane przed uprawomocnieniem się decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie lub zmieniającej wysokość świadczenia (pierwsza wypłata zasiłku w dniu wydania decyzji lub kilka dni po wydaniu decyzji). Dla przykładu: na podstawie decyzji nr 8121/2/2006 z 20 stycznia 2006 roku przyznającej zasiłek celowy na opłacenie składki ubezpieczeniowej KRUS, odebranej 25 stycznia 2006 roku, wypłata świadczenia nastąpiła 27 stycznia 2006 roku.

Stwierdzono też przypadek, iż zasiłek celowy wypłacono świadczeniobiorcy przed wydaniem decyzji przyznającej zasiłek, tj. wypłaty dokonano w dniu 30 stycznia 2006 roku, natomiast decyzja nr OPS8121/2/2006 została wydana 31 stycznia 2006 roku (na decyzji brak było daty jej otrzymania).

W decyzjach przyznających świadczenie pieniężne w postaci zasiłku okresowego w 2006 roku, przy określeniu kwoty zasiłku brak było słowa „miesięcznie” co wskazywało, że zasiłek ma charakter jednorazowy. Ponadto trzy decyzje przyznające świadczenie pieniężne w postaci zasiłku okresowego na cztery objęte kontrolą, zostały podpisane przez zasiłkobiorcę bez zamieszczenia daty jej odbioru.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pani Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.), w szczególności poprzez:
 - zaprowadzenie dziennika zawierającego chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w danym okresie, zgodnie z wymogami art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 14 ust. 1 ustawy,
 - zapewnienie automatycznej kontroli ciągłości zapisów księgowych poprzez zawieranie na wydrukach komputerowych kolejno numerowanych stron, zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy,
 - uzupełnienie zapisów księgowych o dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy oraz o informacje określone w art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy,
 - zamieszczanie na dowodach księgowych adnotacji, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.
2. Doprowadzenie dokumentacji w sprawie zasad rachunkowości, w tym Zakładowego Planu Kont, do zgodności z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020).

3. Zrealizowanie postanowień § 1 obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnym Borze w zakresie zatrudnienia głównego księgowego Ośrodka.
4. Dokonywanie wydatków budżetowych wyłącznie na podstawie dowodów źródłowych sprawdzonych pod względem rachunkowym, merytorycznym i zatwierdzonych do wypłaty, stosownie do postanowień § 5 zarządzenia Nr 2/2002 Kierownika OPS z 1 stycznia 2002 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli wewnętrznej dowodów księgowych.
5. Prowadzenie kart wynagrodzeń pracowników zgodnie z przepisami § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 28 maja 1996 roku w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz.U. z 1996 r. Nr 62, poz. 286 ze zm.). Skorygowanie i przekazanie do właściwego Urzędu Skarbowego informacji o dochodach pracowników OPS oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2006 rok.
6. Zaprowadzenie ewidencji kart czasu pracy pracownika, stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów § 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 28 maja 1996 roku, zgodnie z deklaracją zawartą w załączniku nr 7 do protokołu kontroli.
7. Przestrzeganie obowiązku zwrotu niewykorzystanej do końca roku budżetowego części dotacji celowej na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie, zgodnie z zasadami określonymi w art. 144-147 ustawy o finansach publicznych. Dokonanie zwrotu do Urzędu Wojewódzkiego, środków finansowych otrzymanych w formie dotacji celowej na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie: wykorzystanych w 2005 roku na wypłatę zasiłków stałych za 2006 rok oraz wykorzystanych na realizację zadań własnych gminy – sfinansowanie zasiłku pogrzebowego w 2006 roku.
8. Wypłacanie świadczeń społecznych po uprawomocnieniu się decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie. Nadawanie decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności jedynie w przypadku gdy zachodzi jedna z okoliczności wskazanych w art. 108 ustawy z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 roku, Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Przestrzeganie obowiązku umieszczania daty przy podpisie odbioru decyzji, co stanowi o terminie i fakcie doręczenia decyzji i zgodnie z art. 110 ustawy kpa wskazuje na moment związania organu administracji publicznej decyzją.
9. Przedłożenie do uchwalenia Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie zasad sprawienia pogrzebu przez Gminę Czarny Bór, stosownie do przepisu art. 44 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 ze zm.) - zgodnie z deklaracją zawartą w załączniku nr 10 do protokołu kontroli.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za

pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Andrzej Chmielewski

Wójt Gminy Czarny Bór